

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cene: Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 kron. Posamezna številka stane 40 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po uporabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 30 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 50 v od 1 mm, za reklamne novice med tekstem 2 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 4 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJKA IN TISKARNA V CELJU.

ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Dr. V. KUKOVEC.

Po dveh mesecih.

Precej se je dogodilo v tistih dveh mesecih, ko ni bilo slovenskega časopisa. Naš politični položaj se je zelo spremenil. Potrebno je, da se naši zvesti o njem orientirajo, da bode uspešno naše narodnopolitično delo.

Ko je opozicija v začasnem državnem zboru na večno grd način onemogočila delo s tem, da se je od sej nalašč vzdrževala, dal ji je regent prilagodil, da sama sestavi parlamentarno vlado. Ko se ji to ni posrečilo, poveril je sestavitve vlade demokratičnemu bloku, ki se drži krmila trdno in izkazuje lepe uspehe, četudi brez trmastega parlamenta, ki se je sam izločil. Ker pa to ne sme trajno tako biti, pooblastil je demokratični klub koncem novembra vlado, naj regentu predlaga odgoditev sej z ukazom, ki se ga pričakuje po vrnitvi regenta iz važnih poslov v Parizu. Na spomlad pa moramo imeti volitve. Naj zmaga ktera smer koli, ljudstvo naj odloči. Mirno pričakujemo, da bode propadla nenaravna zveza srbskih radikalcev s hrvaškimi in slovenskimi konservativci. Podala se je tudi široka naše ožje domovine na živahno rovarjenje, ki se bo obračalo zoper marsikaj, kar je bilo dr. Korošču še nedavno baje sveto, toda zaupamo v zdravo dušo naroda. Zastonj se bojijo tihi nasprotniki močne državne skupnosti, da je prišel zdaj čas za njih. Pride le čas temeljitega obračuna z onimi, ki se nočejo in ne morejo pri nas živeti v razmere. Politiki okoli dr. Korošca, ki so vladi v Beogradu in parlamentu odrekli celo razpravljanje proračuna, delajo se začudene, če jih ta vlada v Ljubljani ne pusti v istem smislu gospodariti in je njih zaupnika dr. Brejca kot predsednika deželne vlade s tovariši vred odrešila službenih obvez. Ta stranka sedaj pridno zboruje in dopoveduje kmetom, da skupna uprava v državi ni mogoča, da je bilo slovensko ljudstvo z nasilno odstranitvijo teh gospodov iz deželne palače baje žaljeno in potrebuje zadoščenja. Vabljeni so bili odkrito k sodelovanju, pa bližji so jim zagovorniki

MILOŠ ŠTIBLER:

Pri srbskih kmetovalcih v Šumadiji.

(Dalje.)

Venčačka vinogradarska zadruga je osnovana na omejeno zavezo. Deleži so po 50 dinarjev za vsakega 1000 trsov, zaveza je desetkratna. Šest najmanjših zadrugarjev ima po 5000 trsov. Največ zadrugarjev ima po 20—40.000, a največji ima 80.000 trsov. Pred vojsko imeli vsi zadrugarji okroglo 1 milijon trsov. Član zadruga more postati vsak »domačin« ali »kuče domačin«, t. j. hišni gospodar iz vasi Banja in Lipovac, koji ima najmanje 10 arov lastnega vinograda na podlagi ameriške trte, uživa vsa državljanska prava in ni član druge ravno take zadruga. Pri vstopu mora zadrugar prijaviti, koliko arov ali hektarjev vinograda ima, kako se zove kraj vinograda in s kakimi sortami je zasajen. Pristojnim »prvostopenem sudu«, t. j. sodišče »prve stopnje« ali prve instance, v spisku zadrugarjev.

Članstvo ali »zadrugarstvo« prestante: kadar zadrugar umre, kadar zadrugar sam izstopi iz zadruga, kadar se zadrugar izseli iz zadrugine »oblasti« ali iz zadruginega okoliša in kadar je zadrugar iz zadruga izključen. Kadar zadruga

bosenskih begov in zagrebški frankovci. V Ljubljani se je pa po odklonitvi sodelovanja dr. Koroščeve stranke sestavila vlada iz treh strank, ki so pripravile v teh težkih časih prevzeti nevhvaležno nalogo, omogočiti narodu prehod čez gorje vojnih posledic v boljše bodočnost. Predsedstvo deželne vlade za Slovenijo ni moglo priti v boljše roke nego je mladi, neutrudljivi dr. Gregor Žerjav, ki zapira oderuške milijonarje in vodi z večšo roko in premišljeno obile posle pokrajinske uprave. Kot zastopnik struje »Slov. Naroda« vstopa v vlado zopet dr. Vl. Ravnihar kot poverjenik pravosodstva. Prosveto in obenem posebne štajerske upravne potrebe zastopa kot tretji demokrat dosedanji ravnatelj ptujske gimnazije Fran Vajda. Socijalni demokrati so poslali v vlado kot podpredsednika g. Prepeluha, ki je izvrstna moč, nadalje za socijalno skrb delavnega Jakliča in za javna dela Golouha, tržaškega begunca.

Mesto klerikalne kmečke zveze smo dobili kot tretjo samostojno kmetijsko stranko, ki pošlje v vlado kot poverjenika kmetijstva kmeta s strokovno izobrazbo I. Ureka iz Globokega pri Brežicah. Ker nimamo še pokrajinskih zborov, ki bi bili nosilci vlade, zagotovljena ji je neka opora pri ljudstvu s tem, da je sestavljena iz zaupnikov strank, ktere ti zaupniki na vlado vežejo. Tudi osebno nam pa jamčijo za uspehe kot prva vlada, ki je tudi notranje konsolidirana in ima vsestransko zaupanje. Opozicija klerikalcev bode seveda ljuta, toda takim možem se je ni bati. Ali bode misleča javnost meščanska kakor kmečka razumela znamenja nove dobe in s to vlado nastopila odločilen boj zoper nazadnjaštvo, se bode kmalu videlo.

Prvo dejanje nove vlade slovenske bode razpis občinskih volitev v vseh občinah po dosedanjem volilnem redu, ki bode pa spremljen v tem smislu, da nam prinese splošno, enako in tačno volilno pravico z zaščito manjšin. Vsi, ki žele zboljšanja razmer, naj sodelujejo zboljšani od spodaj pri občini pri prenovitvi naših razmer.

gar umre, mu sledi v drugi z vsemi pravicami in dolžnostmi njegov pravni naslednik. To nasledstvo traja v zadrugi dve leti, torej tako dolgo, ko traja v smislu srbskega zadrugnega zakona odgovornost pokojnega zadrugarja za zadrugine obveze. Ako bi bila »porodična zadruga« naslednik pokojnega zadrugarja, potem si ista izbere iz svoje sredine enega in ga pooblasti, da jo more zastopati v vinogradarski zadrugi. Kdor hoče prostovoljno izstopiti, javi to zadrugi pismeno, more pa svoj izstop izjaviti tudi pred »prvostopenim sudom«.

Zelo zanimive so določbe glede izključenja. Iz zadruga se mora izključiti vsaki oni zadrugar: 1.) ki zaporedoma na tri skupščine (občne zборе) zadruga ne pride, a ne more opravičiti svojih izostankov; 2.) ki ne izpolnjuje svojih dolžnosti napram zadrugi;

3.) ki je zadrugno orodje, kojega je vzel na posodo od zadruga, posodil zopet nezadrugarju ali je vinogradniške potrebščine, koje je od zadruga kupil, prodal drugemu; 4.) ki nezadrugarju pomaga ali dela z zadrugnim orodjem; 5.) ki dolga pri zadrugi ne poplača pravočasno, temveč ga mora zadruga tožiti na plačilo; 6.) ki dela proti ugledu in koristim zadruga in posebno, ki spletkari in neti med zadrugarji sovraštvo; 7.) ki pride v konkurz in izgubi državljanska prava. To

Dr. VEKOSLAV KUKOVEC:

K vprašanju druginje.

Nikdo izmed nas, ki se posvetujemo, kako bi se odpravilo največje gorje današnje družbe, neznosna druginja, si pač ne domišlja, da bomo naenkrat iznašli sredstvo za odpomoč. Druginja je povzročena po vzrokih, ki ležijo izven nas in proti katerim smo brez moči, gotovo so pa tudi vzroki, ki so nam blizu in kjer ni izključeno, da z združenim nastopom in premišljenim delom nekaj dosežemo. Ker se pa gre za zelo resno vprašanje družbe, bilo bi za nas nedostojno in tudi nedopustno, če bi streljali čez cilj in iskali rešitve, kjer je resno iskati ne moremo. Ker je druginja posledica velikega mednarodnega dogodka petletne svetovne vojske, moramo si biti na jasnem, da državnoblast s svojim ustrojem, ki je prirojen na naravne razmere, ne more biti odgovorna za odvrnitev tega zla v polnem obsegu in da moramo biti previdni, ako ji delamo očitke in dobro premisliti, ali je s svojimi zahtevami ne preobremenjujemo. Ne smemo pozabiti, da je naše kraljestvo živil obdarjeno neenakomerno. Glede smemo pozabiti, da so nekateri deli naše države do naše združitve v eno celoto živeli pod drugo zakonodajo in tudi glede gospodarstva in vpliva javne uprave na gospodarstvo pod popolnoma drugimi običaji nego nekateri drugi deli naše države. Med petletno vojno je pripadala na primer Slovenija upravni aparatu avstrijskemu in zlasti vojni upravi. Pod to upravo podalo se je ljudstvo nasproti javnemu uradništvu pod popolno kuratelo, tudi glede oskrbe. Ne iz ljubezni do ljudstva, ampak, da se je mogla vojna brez konca in kraja nadaljevati, postavila je ta uprava v službo ljudske prehrane aparat, ki je res kolikor toliko jamčil za skromni uspeh, da se ni gladu umiralo, in zlasti da posameznik ni razpolagal z živili v večji meri nego je ustrezalo njegovim nujnim osebnim potrebam.

Pri teh razmerah je bilo res mogoče diktirati cene, zabraniti izvoz in torej kolikor toliko zabranjevati preveliko druginjo. V največjem obsegu naše sedajne države pa razmere nikdar niso bile take, kakor pri nas med vojno in tem oziru. Če upoštevamo hrvaško ozemlje in hrvaško upravo, izvemo, da vsled plodovitosti zemlje tam nikdar ni bilo pomanjkanja živil in tudi zato nikdar ni bilo oddanih za vojno toliko kakor iz drugih delov avstrijske države, ker tamkajšnja uprava nikdar ni v toliki meri pripustila izvoza.

* Predaval na zboru uradništva dne 30. oktobra v Celju. Ker še v posameznosti vedno aktualno, objavljamo.

so določbe pravil. Povdariti pa je treba, da se izvajajo te določbe nenavadno strogo, osobito ona v točki 6, da se izključi vsakega, ki »dela proti ugledu in koristim zadruga«. Ako bi se kdo udal oderuštvi ali pijanstvu ali kartanju ali razkošju, vse to takoj povzroči izključitev. In ravno radi tega, ker srbska zadruga tako strogo pazi na pošteno življenje svojih članov, se smatra v srbski vasi danes za največjo sramoto, ako si bil izključen iz zadruga oz. ti je bila prošnja za sprejem odbita. Kajti tudi pri sprejemanju se vsakega novega prosilca strogo preišče in preštudira, ali ima vse potrebne lastnosti, da more postati dober zadrugar. Ko bi se proti prosilcu našlo karkoli nepoštenega, je izključeno, da bi bil sprejet, dokler ni s trajnim poštenim življenjem dokazal, da je postal vreden članstva v zadrugi. Ravno tako more izključeni čez nekaj let zopet prositi za vstop, ako se je popobiljšal. Vzgojna vrednost takega postopanja zadruga je zelo velika, kakor uče izkušnje.

Kakšne so pravice zadrugarja v »Venčački vinogradarski zadrugi«? Sledeče: 1.) da osebno sodeluje na zadrugnih skupščinah s pravom glasovanja; 2.) da stavi predloge v pogledu zadruga in njenega poslovanja; 3.) da zahteva in vpogled skupščinske zapisnike; 4.) da zahteva prepis letnega računa zadruga; 5.)

V bivši kraljevini srbski domača uprava sploh ni segla nikdar po avstrijskih omejitvah. Zato se našemu človeku, ki smo se avstrijske kuratele navadili, in še danes zaupamo, da je mogoče regulirati cene živil in omejevati druginjo z ukazi in s prakso vlade, naravnost čudno zdi, zakaj tega centralna vlada v Beogradu za celo državo ne odredi in zakaj temu primerno ne postopa javna uprava v jugoslovanskih pokrajinah izven Slovenije. V resnici se pa razmere take, da srbski in hrvaški del naše države nikakor ni v toliki meri naklonjen državnemu gospodarstvu z živili kakor mi v Sloveniji, da potrebe po takem gospodarstvu in toliko meri ne občuti, da vsled običajev iz preteklosti in vsled vsega ustroja družabnega življenja aparat javne uprave niti najmanj ni urejen za tako kuratelo nad ljudstvom glede živil in da je narodna naravnost zoperno in neznosna, kar se pri nas povdarja kot samoobsebi umevna državna potreba. Reči se mora, da oni državni socializem, katerega smo se mi navadili med vojsko v Avstriji glede gospodarstva z živili, med hrvaškimi in srbskimi deli naše države ni mogoče. Bivši srbski minister in eden izmed prvih praktičkov uprave na slovanskem jugu, Voja Marinkovič, je ob neki priliki izjavil nam Slovincem, kako zelo se motimo, ako mi, slimo, da se da srbsko ljudstvo vladati po naših birokratičnih navadah. Kar je za nemške oziroma slovenske razmere in za nemško oziroma slovensko ljudstvo, ki je kuratele s strani države in uradništva vajeno, dobrota in blagoslov, bilo bi za srbsko ljudstvo neznosno breme in brezuspešno. Po vsi preteklosti in po stanju javne uprave je mogoče, vsaj še danes, gospodarski razvoj v srbskem in hrvaškem delu države le v smislu gospodarskega liberalizma, in se ne da izvajati oni državni socializem, kakor smo se ga mi Slovenci v veliki meri privadili. Ako se je svobodna trgovina glede živil v Beogradu sklenila, iskati nam je razlago za to baš v tem popolnoma drugačnem naziranju srbskih in hrvaških trgovagledar nalog in sposobnosti upravnega aparata v gospodarskih odnosih države. Niti med vojsko se ni upognil kmet v Banatu in v Slavoniji volji državne uprave glede gospodarstva z živili in niti najmanj se mu ne zdi potrebno in dopustno vse to danes, ko smatramo, da je vojske vendar že konec in bode veljala torej v gospodarskem življenju popolna svoboda. Ko sem bil letos na pomlad na shodu v Banatu, interpeliral so mene tamošnji kmetje začudeno, zakaj se ne dovoli delati žganje iz žita in so mi dokazovali, da bri veri, da pametno govorijo, češ, da je to popolnoma nerazumljiva omejitev,

da se poslužuje zadrugnega orodja in strojev, da potom zadruga nabavlja svoje vinogradniške potrebščine in da vohče uživa vse koristi zadrug. poslovanja.

Nasproti temu ima zadrugar sledeče dolžnosti: 1.) da vpiše in vplača na vsakih tisoč »čokotov« (trsov) eden delež, vendar nobeden zadrugar ne more imeti več, kakor 100 deležev; 2.) da odgovarja za zadrugine obveze za desetkrat toliko, kolikor znaša svota njegovih deležev; 3.) da prihaja na vsako skupščino in tam po svojih silah sodeluje; 4.) da ima pri vsaki priliki na umu ugled in korist zadruga in da jih čuva in brani; 5.) da iz svojega vinograda vse grozdje, razun onega, ki mu je za domačo porabo potrebno, prinese in izroči takoj po »berbi« (trgatvi) zadrugi, da ga le-ta skupno proda ali skupno predela; 6.) da dela nasprotno, osobito kdor bi poskušal svoje grozdje sam prodati ali predelati, se takoj izključi po določbi o neizpolnjevanju dolžnosti napram zadrugi; 7.) da se v vsakem pogledu strogo drži določb pravil, skupščine in poslovnika, osobito v pogledu na izposojila, kupovanje potrebščin ter donašanje in predavanje grozdič.

Najvažnejša točka je torej, da se izroči zadrugi vse grozdje, ki ga zadrugar pridela v svojem vinogradu, razun onega grozdiča, ki ga bo sam rabil v svoji hi-

kajti imajo toliko zalogo živil, da bi taka poraba žita za prehrano sploh ne prišla v poštev. Če sem povdarjal, da imamo tudi revne pokrajine, za katere mora uprava skrbeti glede prehrane z živil in kamor se mora toraj žito izvažati, smejali so se mi dobrodušno, rekoč, da je to vseeno in da je kljub izvozu za take potrebne okraje in v inozemstvo pri njih žita še zmiraj tako obilo, da se jim lahko mirno dovoli kuhati žganje iz žita. Ljudsko prepričanje pri devet desetinkah prebivalstva naše države, izvzemši slovensko ozemlje, je to, da se je pridelalo v naši državi toliko množino živil, da je izvoz žita v inozemstvo ne le dopusten, ampak celo nujna potreba. Zato bi pač celo čudno gledali kmetje v Slavoniji, Srbiji in Banatu, ako bi na shodih v Ljubljani in v Celju slišali tako ogorčene proteste zoper izvoz živil splošno iz naše države.

Vprašanje, kako se naj prebivalstvo Slovenije primerno preskrbi z zadostnimi živil za prihodnje leto, je torej nekaj čisto drugega, nego vprašanje izvoza živil iz države v obče. Naravno je pač, da bi se pri rednih razmerah morala najti primerna pot, da se potrebne pokrajine lastne države v prvi vrsti preskrbijo s tem, česar ima država v toliki obilici, da lahko izvažajo v inozemstvo. Gotovo je pa, da nikdo upravičeno ne more vsaj glede hrvaškega in srbskega ozemlja protestirati zoper izvoz v inozemstvo sploh.

Ako presodimo zadevo iz druge strani, moramo tudi izpredvideti, da je izvoz iz narodno-gospodarskih razlogov in tudi v našo lastno korist nujna potreba. Samoobsebi razumljivo je, da naša država, ki je glede marsikaterih potrebščin nujno navezana na uvoz blaga iz inozemstva, mora misliti tudi na izvoz, da naša trgovska bilanca postane aktivna, ker je to za gospodarski razvoj vsake države potrebno in eno izmed najresnejših sredstev za ozdravljenje valute, na katerem smo vsi zainteresirani. Ako bi ne bila v sosednjih državah zlasti v Avstriji in Nemčiji glede živil tako velika potreba, da bi se v slučaju svobodne trgovine bilo bati, da nam teh živil samim zmanjka, uveljavila bi se gotovo v naši državi svoboda izvoza živil letošnje leto. Da se je osrednja vlada v teh razmerah odločila začasno za izvoz neke gotove množine živil, torej za mnogo manj nego za svobodni izvoz, torej samoobsebi gotovo ni kaj nedopustnega in nimamo stvarnih razlogov vlado zaradi tega grajati. Če našim interesom ne ustreza, da v tem položaju ni računati na znatno znižanje cene živilom, je to seveda mična zadeva, vendar se pa ne bi mogla držati nobena vlada, katera bi hotela v to svrhu terorizirati poljedelce v hrvaškem in srbskem delu države.

Vprašanje ostane torej le, ali se je doslej kaj zgodilo zaradi dovoljenega izvoza, kar bi ogrozilo našo lastno prehrano, in vprašanje je, v koliko se more udeleževati na izvozu živil slovenska pokrajina, ki je na živilih revnejša nego hrvaški in srbski deli države. Protest zoper izvoz živil iz Slovenije je utemeljen v toliki meri, kolikor se dokaže, ali vsaj verjetno izkaže, da se izvažajo preveč. Temu primerno tudi organizacija konzumentov mora računati na u-

ši za potrebe lastne družine. Sam grozdja ne sme prodajati. Z ozirom na to, da se je v Sloveniji nasvetovalo pričeti z vinogradniškimi zadrugami, ki bi istakto odvezemale od svojih članov že grozdje, a se je od nekaterih strani ugovarjalo, češ, da nimamo dovolj živine, niti dovolj ugodnih cest, da bi mogli spravljati grozdje i zvinogradov v zadruge, je vsekakor zanimivo slišati, kako se v tem pogledu dela v Banji. Najoddaljenejši vinograd od zadruge je v daljavi 5 kilometrov. Živine ljudje nimajo skoro nič, to smo že čuli. Ceste pa tudi niso boljše, kakor so naše; gotovo so celo slabše. In vendar nikdo niti najmanj ne dvomi, da bo v redu spravil vse svoje grozdje do zadruge in da bo razum tega opravil tudi vsa ostala poljska dela, ki so v dobi trgatve potrebna. Tisti slovenski ugovor torej prav nič ne drži. Samo treba nekaj srbske dobre volje in srbske potrpežljivosti, pa gre.

Drugo je vprašanje, ali je v Sloveniji vobče potrebno preiti k srbskemu načinu, da se namreč odvezame že grozdje. Poizvedovali smo v Banji in smo doznali, da se je pred zadruge vršilo prešanje pri posameznih kmetovalcih na jako enostaven način. Zadržno prešanje je bilo v teh okoliščinah ogromen napredek.

speh svojih korakov pač toliko, v kolikor se imajo zaščititi njihovi upravičeni interesi. Ako se je vlada zmotila pri preračunanju živil, ki so nam sploh na razpolago, zlasti če se je zmotila glede izdatnosti glede letošnjega pridelka pri krompirju, je gotovo v našem skupnem interesu, da vlada prekličie vsako tozadevno izvozno dovoljenje in sem prepričan, da bode našla sredstva svojo voljo v tem oziru uveljaviti. Da bode pri pomanjkljivi upravi v hrvaškem in srbskem delu države tudi tozadevna kontrola manj uspešna, je verjetno, vendar bode pa gotovo v Sloveniji mogoče vsaj lokalno omejiti izvoz tega najpotrebnejšega živila. Da bi se mislilo takoj na korupcijo, ako so vladni činitelji v krivem preračunu razpoložljivega pridelka naprej razpolagali, ni treba, gotovo je pa, da je vlada dolžna pomisleke konzumentov, ako se isti oglašajo tako resno, takoj skrbno preštudirati, in se imajo prilagoditi dejanskim razmeram vsi drugi činitelji, zlasti izvozniki. Samo pomoč za slučaj ogrožanja domače prehrane je ne le pravica konzumentov, ampak ustreza tudi javnemu interesu. Prikrivanje vsakdanjih potrebščin prehrane je bilo v vseh časih in povsod zaradi interesov skupnosti nedopustno in sramotno, in je zato gotovo tudi danes najumestnejše orožje zoper brezvestne zalagatelje moke in drugih živil, postaviti jih na sramotni oder, ako zahtevajo neprimerne dobičke in špekulirajo z živilom, mesto da bi se zadovoljili z realnim zaslužkom. Vsi člani družbe bodo v sebeobrambi v tem oziru gotovo solidarni ter opravičeno zahtevajo energično roko javne uprave, da se prepreči zloraba.

Jugoslovanski obrtniški zbor.

Od »Občeslovenskega obrtnega društva v Celju« sklicani Jugoslovanski obrtniški zbor v Celju dne 9. novembra izvršil se je nad vse pričakovanje sijajno. Zastopanih je bilo na zboru okrog 40 obrtnih organizacij iz raznih krajev Jugoslavije, med njimi vse beogradske organizacije (Zanatski Savez, Zanatski Esnaf, Savez profesionalnih zanatlijskih združenj, Zanatlijski penzijijski fond Srbije) ter mnogo hrvaških organizacij, na čelu Savez hrvaških obrtnikov, ki je na prireditvi marljivo sodeloval. Navzoči so bili na zboru: zastopnik ministrstva za trgovino in industrijo inšpektor Zafir Stankovič, šef slovenskega oddelka tega ministrstva sekc. svetnik dr. Marn, zastopnik deželne vlade za Slovenijo okr. glavar dr. L. Žužek, nadzornik za obrtno šolstvo vladni svetnik Iv. Šubič, zastopnik mestne občine celjske, komisar dr. Poljanec, ravnatelj urada za pospeševanje obrti inr. Turnšek, narodni predstavniki dr. Kukovec, dr. Pestotnik in Adolf Ribnikar, odposlanci Zanatske komore v Beogradu, Trgovačko-obrtniške komore v Zagrebu ter Trgovske in obrtniške komore v Ljubljani.

Zborovanje je vodil predsednik Ivan Rebek iz Celja, podpredsednikom sta bila izvoljena Srb Dobrivoje Mir-

Pri nas v Sloveniji, pravijo, da vsak vinogradnik delo prešanja dobro opravi. Tako trde naši veliki vinogradniki. Rad verujem, da vsaj veliki vinogradniki in morebiti en del manjših istakto dobro opravljajo prešanje grozdja. Ali tudi številno onih naših vinogradnikov ni malo, ki še ne razumejo povsem dobro tega dela. Zato bi bilo menda najpripravnejše, da se zaenkrat misli na snovanje takih zadrug, ki bodo mogle odvzeti od enega člana vsaj mošt, od drugega pa tudi grozdje. Torej mešane: brezpogojno skupno kletarstvo pri vseh, pri nekaterih pa tudi skupno prešanje. Da je zadržno kletarstvo za ogromno večino našega vinogradništva nujno potrebno, o tem pač poznavalci razmer ne bodo več mnogo dvomili.

Kako se upravlja »Venčačka vinogradarska zadruga«? Potom raznih organov in sicer:

- 1.) upravni odbor,
- 2.) »ocenivački odbor«, to je ocenjevalni odbor.
- 3.) »nadzorni odbor«,
- 4.) »skupščina«, to je občni zbor.

Razum tega ima zadruga še knjigovodjo in strokovno osebje. Pred vsem je navesti kletarja.

(Dalje prih.)

kovič in Hrvat Franjo Mihokovič, tajnikom Srb Pavle Kara-Radovanovič, Hrvat Ivan Čupak in Slovenec Ignac Založnik. Na zboru, ki je štel nad 300 delegatov, je bilo sklenjenih več sklepov principiijelne važnosti. Ministerstvo za trgovino in industrijo se je brzojavno naprosilo, da ukine takoj naredbo glede 8-urnega delavnega časa, kateri se obrtništvo ne more podvreči in izda v tem oziru tudi potrebna navodila zastopnikom naše države na konferenci za ureditev dela v Washingtonu. Izvolil se je 20-članski odbor, ki ima izdelati načrt za enotno organiziranje obrtništva v Jugoslaviji. Ta odbor je imel že 9. novembra zvečer prvo sejo pod predsedstvom Ivana Rebeka, kjer se je sklenila ustanovitev »Osrednjega biroja za pripravo vseobčnega obrtniškega kongresa v Beogradu«. V odbor so izmed Slovencev izvoljeni razum Rebeka še Zdenko Franketi iz Ljubljane, Ignac Založnik iz Celja in Blaž Zupanc iz Laškega.

To pomembno zborovanje se je vršilo v hotelu Union (prej Deutsches Haus), raz katerega se je prvokrat vila poleg državne, tudi slovenska trobojnica. Potek zborovanja se bo v smislu zborovega sklepa ovekovečil v posebni brošuri, ki jo izda občeslovensko obrtno društvo v Celju.

Iz jugoslov. dem. stranke. Demokratske prireditve tekem zadnjih dveh mesecev.

Vkljub stavki se je politično in kulturno delo v naši stranki, zlasti v celjskem okrožju, vzdržalo na lepi višini in lahko s ponosom zremo posebno na velike prireditve dne 8. in 9. nov. v Celju, kjer sta se ustanovili dve velevažni organizaciji: Zveza naprednega starejšinstva akademskih društev ter Zveza prosvetnih društev za Slovenijo. Tudi ostale večje in manjše prireditve demokratske stranke na Štajerskem so pokazale žilavost strankinega življenja in voljo naših somišljenikov, v vstrajnim in resnim delom dvigniti nivo našega političnega in kulturnega življenja na ono višino, ki je potrebna za nadaljni razvoj in za utrjenje našega državnega in narodnega edinstva.

Dne 12. oktobra sta se vršila velika shoda demokratske stranke v Mariboru in Ptujju. Nastopilo je 6 poslancev stranke, med njimi dr. Kukovec, Voglar in Ribnikar, Džamonja (Hrvat), Giorgjevič in Drakanovič (Srba). Shoda sta bila izvanredno številno obiskana in se je na obeh izreklo ljudstvo odločno za politiko demokratske stranke, obsodilo politiko dr. Korošca v zadnjih dneh ter pozvalo vse stranke, da se odločno priznavajo k edinstvenosti države in se združijo v boj zoper reakcijo.

Dne 19. okt. se je vršil velik shod JDS za slovenjebistriški okraj na Zgor. Polskavi. Po poročilih gg. dr. Kodermana, Flor. Kukovca, Pučnika in Reimana je ljudstvo odobrilo program in delovanje demokratske stranke.

Dne 17. oktobra je bil pričetek zimske sezone celjske krajevne organizacije JDS s predavanjem g. dr. Bogumila Vošnjaka o delovanju Jugoslovanskega odbora v Parizu in Londonu za zedinjenje Jugoslovancev. Ob napeti pozornosti občinstva, ki je napolnilo malo dvorano in deloma Citalnico Narodnega doma, nam je naslikal predavatelj obsežno neumnorno delo naših emigrantov v tujini za Jugoslavijo.

Dne 30. okt. je celjska krajevna organizacija sklicala vse v organizaciji včlanjeno državno in zasebno uradništvo na sestanek, ki je bil skoraj polnoštevilno od vseh članov obiskan. Po poročilih prof. Mravljaka, dr. Kukovca, ravnatelja Brinarja in drugih se je sprejela rezolucija, v kateri se izražajo zahteve uradništva glede ureditve plač in dobave živil, obleke in drugih potrebščin. Ostra rezolucija se je sprejela tudi proti vsem navjalcem cen in se je zahtevalo najstrožje kaznovanje vseh izkoriščevalcev trenutnega položaja v samopašne namene. — Končno se je sestavil odbor, ki je prevzel nalogo, da spravi uradniško stanovanjsko zadruge v roke našega uradništva, kar se je med tem že tudi izvršilo.

Dne 8. nov. zvečer se je zbralo iz vseh krajev Slovenije nad 100 starejšin naprednih akademskih društev na zborovanje v Celju ter se je po poročilih dr. Kukovca, Breznika in drugih ustanovila

Zveza jugoslovanskega naprednega starejšinstva pod predsedstvom prof. dr. Pestotnika.

Dne 9. nov. se je ob veliki udeležbi zastopnikov naših kulturnih društev vršilo v veliki dvorani Narodnega doma zborovanje, na katerem je govoril profesor dr. Grošelj o položaju slovenske inteligence, dr. Dolar o preporodu našega javnega življenja, dr. Kukovec o nalogah slovenske inteligence, dr. Reisman o nalogah ciljnih Zveze kulturnih društev. V debato so posegli tudi navzoči zastopniki demokratske stranke iz Zagreba, Jure Demetrovič, Zofka Kveder-Demetrovičeva in dr. Thaller. Sklenilo se je ustanoviti Zvezo prosvetnih društev za Slovenijo. Predsednikom je voljen dr. Reisman.

Istega dne zvečer se je vršila velika demokratska slavnost v Narodnem domu ob ogromni udeležbi občinstva iz Celja in cele Slovenije.

Dne 23. nov. je bil v Šoštanjju javen ljudski shod demokratske stranke. Nad 500 ljudi iz celega šoštanjkega okraja se ga je udeležilo. Govoril je dr. Kukovec obširno o političnem položaju, o valutnem in draginjskem vprašanju, o vojnih posojilih itd. Nadučitelj Skala iz Topolišice pa o kmečkem programu JDS. Sodnik Sernee je osvetlil delo krajevne organizacije JDS v Šoštanjju. K besedi se je oglasil tudi zastopnik s. dem. stranke Leskovšek, ki je posebno zahteval volitve. Sprejela se je soglasno rezolucija, v kateri se odobrava delovanje demokratske stranke ter se njej in predsedniku dr. Kukovcu izreka zaupanje; izraža se tudi zadovoljstvo s spremembo v deželni vladi v Ljubljani.

Dne 30. nov. je bil javen shod JDS v Konjicah. Nad 200 zaupnikov iz celega okraja se ga je udeležilo. Govorili so dr. Prus, dr. Kukovec, Spindler, Petelinšek. Izvajanja poslanca dr. Kukovca o valutnem in draginjskem vprašanju so vzbudila splošno zadovoljnost.

Velik javni shod demokratske stranke v Sl. Gradcu se vrši v nedeljo 14. dec. ob 10. uri dop. Govori predsednik stranke, poslanec dr. V. Kukovec. Želeti je, da se udeleže zbora zaupniki iz celega slovenjegraškega okraja.

Črešnjevec pri Pragerskem. Dne 26. oktobra t. l. je priredila Jugoslovanska demokratska stranka pri nas lepo uspeši ljudski shod, na katerem sta govorila gg. dr. Pučnik in dr. Reisman ter so navzoči kmetje živahno odobraval program in delovanje te stranke. Dne 30. nov. t. l. pa so sklicali mariborski klerikanci pod firmo Kmečke zveze shod, na katerem je govoril neki učeni gospod z očali iz Maribora in kaplan ter sta ta dva gosposka kmeta skušala napadati jugoslovansko demokratsko stranko in samostojno kmečko stranko, pa so jima navzoči kmetje tako krepko odgovarjali, da se je shod spremenil v navaden vaški prepir, med katerim sta jo morala gosposka Zvezarja končno klaverno pobrisati. — Zvezda duhovniške kmečke zveze je torej tudi pri nas utonila.

POLITIČNE VESTI.

Seje našega parlamenta so za dobo 2 mesecev odgodene. Regent Aleksander podpiše tozadevni ukaz takoj po povratku iz Pariza.

V Prekmurju so si Madžari v noči na 29. novembra privoščili »zabavo« in napadli Doljno Lendavo. Naše čete so jih po kratkem boju vrgle nazaj. Načelnik angleške vojaške misije je od šefa ogrskega generalnega štaba zahteval pojasnila. Reklo se mu je, da so madžarski vojaki napadli Lendavo na lastno pest.

Monošter naš? Kakor se poroča iz krogov ameriške delegacije, je prisodil vrhovni zavezniški svet Monošter (St. Gothard) v Prekmurju naši državi.

Na Reki so d' Annunziji arditii v soboto napadli skladišče francoske orientalske armade in je izropali. Pri boju, ki se je pri tem vnel, je padlo več francoskih vojakov. Francoska vlada je ukazala generalu Gourrandu, naj vzpostavi ugled francoske orijentske armade in naj zasede Reko s svojimi četami. Pričakovati je toraj na Reki važnih dogodkov.

Laški junak d' Annunzio, ki je pred meseci zasedel Reko, je 15. nov. zasedel tudi Zadar v Dalmaciji. Baje namerava zasedeti tudi Šibenik in druge dalmatinske kraje. Naše čete so spodaj pripravljene, da preprečijo vsak prehod laških čet čez demarkacijsko črto.

251 **Vinko Kukovec** 52-40
 stavbno podjetje in trgovina
 z lesom
 Lava štev. 22 pri Celju

FOTOGRAF
JOSIP PELIKAN
 CELJE, Razlagova ulica
 (poleg hotela „Union“)

Zavod za moderno in umetno fotografiranje

Slika se vsak dan in pri vsakem vremenu

P. n. trgovcem in slavnemu občinstvu se priporoča kot posredovalec v kupčijskih zadevah vseh vrst, tudi **posestev in hiš**
 Anton Stern, trgovska posredovalnica, B. Ipavčeva c. 12, Celje.
 1324 12-5

Posestva

Kdor ima posestvo za prodati na Kranjskem ali Štajerskem, prosim, naj se oglasi pismeno 1517 na gospoda 5-6

Jurij Ivančič
 trgovska agentura
 V Loboru, Hrvatsko.

Izdelovanje vseh vrst čevljev od priprostih do najfinejših po dnevni cenah 46 104-86
Rud. Zontič
 Celje (blizu kolodvora)
 Kocenova ulica štev. 2.

Franc Tašker
 klepar v Celju
 Za Kresijo (Vodnjaška ulica 7)

Sprejemajo se v točno izvršitev vsa stavbena in galanterijska **kleparska dela** kakor tudi vsa v stroko spadajoča popravila.
 1253 18-10

Stavbena in galant. kleparska obrt
A. Jošta nam.

Franjo Dolžan
 243 104-76
 Celje, Kralja Petra c. 8 (nasproti „belega vola“)
 Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela. Postrežba točna in solidna.

Meščani! Pozor!

Na Marijinem trgu v Ljubljani je napravil požar veliko škodo. Tako nesrečo najbolj občuti tisti, kateri je le malo ali nič zavarovan.

Zatorej zavarujte svoje imetje oziroma povišajte zavarovanje in pristopite od tujih zavarovalnic k domačemu zavodu.

Zadostuje dopishica na naslov:
Vzajemna zaveovalnica,
 1533 **Celje, Breg 33.** 3-2

Karol Loibner, Celje

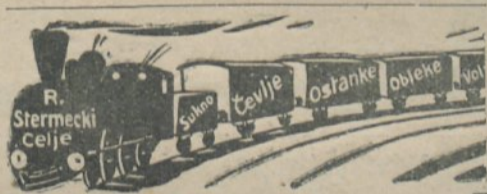
priporoča
 Špecerijsko blago ter vsakovrstne barve za obleke, s katerimi si lahko vsakdo barva vsakovrstno blago sam.
 243 104-76

Fran STRUPL, Celje

Zaloga stekla, porcelana, svetilk, ogledal, okvirjev in raznovrstnih šip.
Prevzetje steklarskih del
 Kralja Petra cesta

Dejanje govori !!!

Vprašajte samo vsakega **trgovca** kako lahko in uspešno on deluje od časa, ko je postal odjemalec **veletrgovine „Fructus“ d. d.** za promet poljedeljskih pridelkov, kolonijalnega in družega blaga
 Telefon Zagreb. 106 Vlaška ul. 21
 Od 1883. obstoječi prvovrsten izvor k ceni in hitri dobavi **specerijskega, kolonijalnega in prekmorskega blaga.**
 923 16-16 **Zahtevajte cenike!**

Vedno

na novo dobiva veletrgovina **Stermečki v Celju** v velikanskih množinah sukno, kamgarn in hlačevino za moške obleke, volno cefir, modrovino in pisano tkanino za ženske obleke šifon, belo in in pisano platno za perilo in razno manufakturno objago, katero prodaja zaradi ogromnega nakupa po najnižjih cenah in ako še ne verjamete, poskusite takoj, samo z enim nakupom, da se sami prepričate.
Veletrgovina in razpošiljalna R. Stermečki v Celju ima tudi velikansko zalogo gotovih moških, ženskih, deških in otročjih oblek, bluz, kril, hlač, čevljev, perila, denarnic, nogavic, robcev in na tisoče drugih predmetov, katere tudi prodaja po čudovito nizkih cenah in na zahtevo pošlje vsakemu ilustr. cenik. Vzorcev sedaj še ne pošiljam.
R. Stermečki v Celju.
 214 52-41

Odvetnik
dr. Franjo Šalamun
 naznanja, da je otvoril svojo **odvetniško pisarno**
 v Ptuj, Minoritski trg, št. 5, I. nadstropje in uraduje skupno z odvetnikom **dr. Matej Senčarjem**
 v prejšnji pisarni dr. Plachki. 1568 1

Zadružna Zveza v Celju
 razpisuje službo stalnega **revizorja**
 Prošnje z navedbo študij, dosedanjega službovanja in plač. zahtev do 31. dec. 1919. 1548 3-1

Kupujem bukove hlode za žago od 25 cm naprej
deske $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$
 Skrajno ponudbo za 1 m³ naloženo na vagone vposlati tvrdki **Vinko Vabič, Žalec** pri Celju. Reflektiram le na zdravo blago. 1562 3-1

Najbolje kupite:
 kavo, riž, olje, milo, moko, mast, pri tvrdki:
Anton Močnik
 Glavni trg Celje Glavni trg
 Cene nizke! Postrežba točna!

PRIPOROČAM SE URADOM, ŠOLAM IN PISARNAM Z VELIKO ZALOGO VSEH VRST PAPIRJA IN PIS. POTREBŠČIN
JANKO BOVHA
 KRALJA PETRA CELJE CESTA ST. 31
 V zalogi velika izbira vseh vrst solskih potrebščin kakor: svinčniki, peresa, zvezki, črnilo, radirke, tablice, barvice itd. Postrežba točna in solidna, cene nizke.

Gostilna Plevčak
 Gaberje
 priporoča svoje izvrstno toplo in mrzlo kuhinjo ter najboljša, pristno domača vina.
 240 52-40
NAZNANILO. Slav. občinstvu naznanjam, da sem spremenil naslov gostilne pri »Lastovki« v gostilno pri **„Jugoslovanu“**

Primešaj „Mastin“ v krmo!

178 -17
 Da krmo živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo, da je potem meso in mast za uživanje boljše, da je tvoritev jajc in mleka boljše, se primeša krmi enkrat na teden ena pest **MASTIN-A**. 5 zavitkov Mastin-a zadostuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoče gospodarjev ceni in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima lekarnar ali tvoj trgovec, piši potem z dopisnico po 5 zavitkov Mastina za K 20-50, poštnine prosto na: Lekarno Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko, katera z vsako pošto razpošilja naročila na vse strani sveta.

LURION

s katerim si lahko vsak napravi $\frac{1}{4}$ / finega čistila (kreme) za čevlje.
 Dobi se v specerijski trgovini ter dežel. pridelki na debelo in drobno
Franc Kolenc
 Celje, Narodni dom.
 Kupim tudi vsako množino lanenega semena po najvišji ceni.
 213 52 -40

"LASTNI DOM"

registrovana kreditna in stavbena zadruga z om. zav.

V CELJU

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po tri in pol od sto

Zaloga tu- in inozemskega manufakturnega blaga.

Karol Vanič, Celje

Prešernova ulica št. 15.

HOTEL BALKAN

priporoča pravkar došla izborna vina. Dnevno koncerti novodošle kapele. Začetek ob 1/2 8. uri.

Rogaška Slatina**Tempel-vrelec:** Najboljša namizna voda, najbogatejša na ogljikovi kislini. Pospešuje prebavljanje in preosnavljanje.**Styria-vrelec:** Zdravilna voda proti kroničnemu katarju želodca in čreves, najboljši pripomoček proti slabemu prebavljanju in teku, boleznim jeter in ledvic, sladkorni bolezni.**Donati-vrelec:** Najmočnejši vrelec svoje vrste, posebno dobro sredstvo proti črevesnemu katarju, želodčnemu kamenu, sladkorni bolezni, debelosti, putiki, hemoroidom i. t. d.**Rogaška slatina** je najbolj priljubljena in se v obče največ zahteva. To pa radi tega, ker je izmed vseh alkalično-saliničnih rudninsko-kisljih slatin najbogatejša na ogljikovi kislini. — Ta slatina je najokusnejša krepčilna in oživljajoča pijača; obenem pa tudi najboljšo sredstvo, s katerim se obvaruje v mrzličnih krajih mrzlice.

Rogaška slatina je najboljša namizna in zdravilna mineralna voda, katera nima nikdar slabega okusa ali duha. 1352 8-11

Št. 1168.

Vinogradniki, naročite ameriške trte!

Iz javnih trtnih nasadov na Štajerskem bo oddati prihodnjo spomlad blizu 100.000 cepljenk, navadnih vrst na različne ameriške podlage, 40.000 vkorenjenih ameriških navadnih vrst in tudi nekaj križank (hibridov) in večje število ameriških ključev.

Cene trtam so in sicer za tisoč komadov:

1200 K za cepljenke prve izbire, 600 K za cepljenke druge izbire:

200 K za korenjake prve izbire, 100 K za korenjake druge izbire:

50 K za ključe prve izbire.

Te cene veljajo le za manjše kmečke posestnike, ki doprinesejo tozadevno potrdilo od pristojne občine. Vsem imovitejšim posestnikom in vsem, ki ne zadostijo predpisanim pogojem, se bodo zaračunile trte za sto odstotkov (100%) višje.

Na te trte imajo pravico le spodnještajerski posestniki, ki se zavežejo, da bodo trte sadili na lastni zemlji.

Naročila se sprejemajo pri vseh državnih trtnih nasadih, kakor tudi pri podpisnem nadzorništvu do najkasneje 20. decembra t. l. Po tem roku se božo trte razdelile sorazmerno med vse naročnike in izdale tozadevne nakaznice.

Tudi je na prodaj več tisoč dvehletnih orehovitih in kostanjevitih dreves, žlahtnih vrst, po 2 K komad.

MARIBOR, dne 15. oktobra 1912.

1556

Državno vinarsko nadzorništvo v Mariboru.

Og. trgovcem naznanjamo, da je pravkar dospelo in se nahaja v zalogi sledeče blago: sašonske in tirolske metle, muholovci, Glaserjev in Velimski kavin primatek, krema za čevlje »Erdal«, 66 odstotno milo za perilo, kolomaz v dozah po 8 kg. — Postrežba točna. — Cene solidne.

Družba za promet petroleja z o. z., podružnica Celje.**Ivo Čater, Bežigrad-Celje**

kupi vsako množino rezanega, tesanega in okroglega lesa, bodisi hrastovega, bukovega, jesenovega, črešnjevca ali mehkega.

Kupi se tudi vsaka množina bukovihi drv in oglja. Plača se vedno po najvišjih dnevnih cenah. Pošljite ponudbe!

1524 4-2

FRANC KRAMARNa debelo in drobno! **CELJE** Na debelo in drobno! 375 52-31

Zaloga igrač, galanterijskega, norimberškega in modnega blaga ter kranjskih izdelkov.

Velika zaloga najboljših stročnic in cig. papirja.

Hotel „Pri belem volu“

v Celju, Kralja Petra cesta

Prvovrstna kuhinja, najboljša vina in vedno sveže pivo. Sobe za tujce na novo urejene. — Postrežba solidna. Za obisk se priporoča **Drag. Bernardi**.**ADRESAR za Ljubljano in Slovenijo**

Ker je delo končano in se s tiskom v kratkem prične, vabi podpisano uredništvo vse interese, da vpošljejo z obratno pošto obvezna naročila za knjigo, kakor tudi inserente, da nemudoma vpošljejo besedila in klišeje za oglase, v kolikor istih še niso vposlali. — Uredništvo Adresarja za Slovenijo, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 1573 1

Oznaniła UNION-PROPAGANDE, zavod oglasne odprave in reklame, MARIBOR.

Loj, mast, olje,

in surovi loj, kupi vsako množino za najvišjo dnevno ceno

Prva mariborska tovarna mila v Mariboru

Telefon: 47. Brzojavni naslov: Milarna.

Prosijo se ponudbe z vzorci.

1543 -1

Pekmez iz sliv

(lekvar)

v sodih na veliko za dobiti pri veletrgovini „FRUKTUS“ del. društvo v isti hiši, kjer je **Izidor SCHOLLER-a sin, Zagreb, Vtaška ulica 21.**

Telefon: 106.

1569 6-1

Brzojavi: Fruktus-Zagreb

Občinska hranilnica v Mariboru

(prej Gemeinde-Sparkasse)

Stanje hran. vlog K 42.442.640.26

Rezervni fondi K 2.749.997.67

Uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne.

v lastni hiši

Župnijska ulica št. 2

(Pfarrhofgasse Nr. 2)

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po najvišji točasn običajni obrestni meri.

Hranilnica je pupilarno varna. Shramba za pupilske knjižice itd.

1456 -3

Narodno socijalistična stranka se je ustanovila dne 7. tm. v Ljubljani. Njen prvi manifestacijski shod pa so socijalni demokrati takoj drugi dan v Narodnem domu razbili. Slednji so prevzeli na shodu tudi predsedstvo. Shod se je končal s pretepanjem in zmerjanjem po ljubljanskih ulicah.

Nova vlada. Med tiskarskim štrajkom smo zgubili v Sloveniji k sreči tudi klerikalno večinsko deželno vlado, in je sedaj predsednik deželne vlade dr. Gregor Žerjav kot reprezentant jugoslovanske demokratske stranke, katera je v zvezi s socijalisti, s katerimi nosi odgovornost tudi v centralni vladi v Beogradu, prevzela tudi deželno vlado v Sloveniji. Nova deželna vlada še ni definitivno sestavljena, ampak so še v teku pogajanja, ker se vladajoči stranki, to je demokrati in socijalisti, ne morejo pogoditi radi zasedbe poverjeništa notranjih zadev. Najbrž se bo to poverjeništvu neutraliziralo pod vodstvom uradnika Baltiča iz Beograda. Podpredsedstvo bi prevzel socijalist Prepeluh, javna dela socijalist Golouh, šolstvo demokrat ravnatelj Vajda iz Ptuj, sodstvo demokrat dr. Ravnihar, kmetijstvo kmet Urek kot zastopnik samostojne kmetijske stranke, za socialno skrb pa je že imenovan socijalist Jaklič. — Občinstvo je energični duh, ki ga je uvedel v vlado predsednik dr. Žerjav s svojimi strogimi odredbami proti verižnikom, tihotapcem in draginji, kar najsimpatičnejše pozdravilo in je sedaj še samo na občinstvu ležeče, da pomaga dobri volji nove vlade te odredbe tudi izvesti.

Jugoslavija podpisala mir z Avstrijo in Bolgarijo. Iz Beograda poročajo, da je naša delegacija dne 6. dec. podpisala mirovno pogodbo z Avstrijo in Bolgarijo, ker so bile vse težkocne glede kompenzacije radi vojne odškodnine kraljevine Srbije in plačila novo osvobojenih krajev urejene v popolnem sporazumu. Naša država je v tem oziru Čehoslovaški in Poljski sedaj popolnoma enako postavljena. Delegati Pašič, Trumbič in dr. Žolger so toraj vse tozadevne listine podpisali. Povoljno rešitev v našo korist je dosegla zlasti intervencija prestolonaslednika Aleksandra v Parizu, kateri je v soboto obiskal predsednika francoske republike gosp. Poincare, kateri mu je takoj drugi dan vrnil obisk.

Zopet monarhistične agitacije v Avstriji in Madžarski. Beogradski »Pravdi« poroča njen dopisnik iz Dunaja, da je tamkajšnje katoliško duhovništvo pri papeškem nunciju osredotočilo živahno agitacijo za povratek Habsburgovcev na prestol avstrijske in madžarske države. Uporabljajo vsa mogoča sredstva in se to gibanje že tudi javno širi. Dotični gospodje bi radi ustvarili nekak katoliški blok, kateremu bi pripadala Avstrija z Ogrsko, Poljska, Čehoslovaška ter Hrvaška in Slovenija. Torej ni čuda, da našim klerikalcem Beograd ne diši več.

Naša trgovinska pogodba z Avstrijo je bila zadnje tedne predmet ponovnih razprav med zastopniki naše in avstrijske države. Dosegla se je sprememba v toliko, da nam mora plačevati Avstrija naše blago v zdravi valuti, dalje, da nam mora dati večje število lokomotiv in pripustiti prevoz velike množine soli za našo državo čez svoje ozemlje. Naši trgovci bodo plačevali blago, dobavljano iz Avstrije, v avstrijskih kronah. To je razumljivo, če pomislimo, da kurzira danes naša jugoslovanska krona skoraj za dvakrat višje nego avstrijska.

Med Jugoslavijo in Čehoslovaško se je sklenila nova trgovinska pogodba. Čehoslovaška se je med drugim zavezala, nam dobaviti 1100 vagonov sladkorja za 3½ kg pšenice za 1 kg, 400 vagonov pa za 1 kg govejega mesa žive teže za 1 kg sladkorja.

Črnogorski Nikita, bivši kralj, še vedno hoče ruvati proti naši edinstvenosti. Sedaj je baje pobegnil iz Pariza v Italijo, da bi bil na mestu, ko bo Italija pričela z vojaško akcijo v Črni gori v njegov prid. (Kakor znano, je Nikita tast laškega kralja!)

Ameriška mirovna delegacija je 10. t. m. odpotovala iz Pariza.

V Italiji so se 16. nov. izvršile volitve v državni zbor, pri katerih so socijalisti dobili 150 poslancev, katero ojačenje socijalistične stranke pomeni za imperijalistično politiko Italije znaten udarec. — Kakor znano, so laški socijalisti na svojem kongresu v Bolonji s 60.000 gla-

sovi sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo plebiscit za vse zasedeno ozemlje. — Radovedni smo, če bodo zahtevo stavili tudi v parlamentu.

Genjenim naročnikom!

Ker je tiskarska stavka končana, bo Nova Doba zopet redno izhajala. Vsled povišanja plač tiskarskemu osebju, zlasti pa vsled povišanja cen papirju smo žal primorani, povišati ceno »Nove Dobe« v podrobni prodaji od 40 v na 60 v izvod. Naročnine za tekoči mesec ne bomo zvišali in prosimo vse cenj. naročnike, da nam zaostalo naročnino za ta mesec pošljejo. Za zadnja 2 meseca bomo vse naše naročnike ob Novem letu še na poseben način odškodovali, vključno temu, da smo jim mesto »Nove Dobe« itak pošiljali »Novice«, ki so vsaj za silo nadomeščale list.

Upravništvo „Nove Dobe“.

MARIBORSKE NOVICE.

Mostböckovo tiskarno je kupila socialnodemokratska stranka za 650.000 K in tiska tamkaj zdej svoj dnevnik »Najprej«. Namerava izdati tudi nemški dnevnik »Volkswille«.

Dnevnik »Drava«, organ demokratske stranke, prične izhajati z Novim letom.

CELJSKE NOVICE.

Dramatično društvo v Celju. V času brez tiska v Sloveniji je uprizorilo Celjsko dramatično društvo Finžgarjevo »Verigo« in »Našo kri«, obakrat pri popolnoma razprodani hiši in z zadovoljivim uspehom. Režijo »Verige« je vodil g. dr. Brezovnik, »Našo kri« pa je režiral in igral v glavni ulogi kot gost g. režiser Jos. Povh iz kralj. gledališča v Ljubljani. — V nedeljo 7. in na praznik 8. decembra pa nam je Dramatično društvo priredilo dve otroški igri »Pepelko« in »Trnjulčico« ob enako nabit polnem gledališču pod vodstvom in režijo ge. Vere Založnikove z najboljšim uspehom. Gledališče je bilo vsikdar lepo toplo. — Za soboto 20. decembra t. l. nam pripravlja Dramatično društvo pod režijo g. Povheta »Sladkosti rodbinskega življenja«.

Celjsko pevsko društvo, ki zavzema v zgodovini celjskih Slovencev odlično mesto, priredi v nedeljo, 14. tm. povodom svoje društvene 25 letnice slavnosten koncert, ki obeta po sedanjih pripravah biti res nekaj izrednega. Najbolj privlačna točka koncertnega programa je »Jeftejeva pri-sega« od H. Sattnerja, prva večja skladba domačega komponista, ki se je dosedaj mogla proizvajati le od Glasb. Matice v Ljubljani (prvič 9. marca 1910 in pozneje v Zagrebu) in od Glasb. Matice v Gorici. Je to največje slov. glasbeno delo, ki se je sploh kedaj v Celju proizvajalo. V koncertu, zlasti v imenovani skladbi, sodeluje vojaški orkester iz Ljubljane, ki bode sodeloval tudi pri zabavi po koncertu. Slavnostni odbor pod vodstvom gospe Adele dr. Dečkove, kumice društvene zastave, in društvenega predsednika g. Rebeka je pridno na delu, da bo slavnost dobila čim lepši okvir. Vabimo torej vse stare in nove Celjane, da s svojim obiskom počaste koncert in tako pripoznajo kulturno delo tega društva, ki se je zlasti zadnji čas jako krepko razvil.

V Aleksandrovo ulico je celjski mestni sosvet v eni izmed zadnjih sej prekrstil dozrajno Kolodvorsko ulico.

Zadeva z Majdičevo moko. Ker od vseh strani prihajajo tozadevna vprašanja, pojasnujemo: Ko se je našlo pri Majdiču svoj čas 12 vagonov moke, katere je na vprašanje oblasti zatajil, je okr. glavarstvo izreklo zaplembo vse te moke brez odškodnine in še 20.000 kron globe. G. P. Majdič se je pritožil na deželno vlado v Ljubljani, ki je pa pred nekaj tedni razsodbo prve inštanice v polnem obsegu potrdila. Tako je s te strani zadeva rešena. — Krajevna organizacija JDS v Celju, katere član je bil g. P. Majdič, je takoj potem, ko je izvedela za afero z moko, pozvala g. Majdiča, naj se tekom 8 dni zaradi svojega nesocialnega postopka pred organizacijo opraviči brez ozira na oblastveno preiskavo; ako bi tega ne storil, se ga ne more več smatrati kot člana stranke, dokler v zadostni meri ne opraviči svojega dejanja. Ker g. P. Majdič ni

smatral krajevne organizacije vredne odgovora, je nastopil slučaj, da ni več njen član. — Toliko v pojasnilo na nešteta vprašanja.

Nujno popravo kapucinskega mostu v Celju je sklenil mestni sosvet, obenem pa tudi takojšnjo vpeljanje vseh potrebnih predel za zgradnjo novega mostu od kolodvora na Breg.

Hrvatski židi še vedno verižijo in tihotapijo po naših krajih in v Nem. Avstriji. V času od 1. nov. do 9. dec. se je na progi Zidani most-Pragersko zaplenilo krog 60 kg duhana vsake vrste, smodk, več kg masti, za več tisoč kron blaga za obleke ter za več 100.000 kron bankovcev s ponarejenimi žigi ozir. nežigosanih: izven tega veliko sladkorja itd. Ali bo enkrat prišel čas, da se rešimo kuge hrvaškega židovstva?!

Za invalida Žagarja je poslala ga. Fina Kotnikova v Celju 12 K.

Gospodinjstvo šole v Celju je prevzela za enkrat mestna občina. Prevzela je od bivšega »Hausfrauenschulvereina« tudi ves inventar za 2900 K. Šola se vodi naprej. V upravni odbor šole je s strani mestne občine imenovan urednik Spindler, dokler občina jamči za stroške šole.

»Na boj na divje Amonite«, t. j. na nas demokrate so se zagnali v divji jezi naši klerikalni prijatelji, odkar so jim pri deželni vladi v Ljubljani pristigli peroti. Po vsem Slovenskem je bila cela vrsta klerikalnih shodov, na katerih so na naravnost brezvesten način hujskali proti vsemu: proti demokratu in socijalistom; proti Srbom, proti državi, proti davkom, proti carini — skratka, obljajali so vse. Da opravlja te posle kak dr. Ogrizek, se ne čudimo, zakaj že njegovo ime pove njegove lastnosti. Podal pa se je v to čedno družbo tudi celjski profesor Jarc, ki je še pred dobrim pol letom se krog naših ljudi hvalil, da se je odtegnil političnemu življenju, da ne pripada nobeni stranki itd., sedaj pa je zopet obrnil svoj plašč in grmi na shodih proti nam, proti azijatsko-balkanski kulturi (n. pr. na shodu v Vojniku!) in podobno. Človek, ki po shodih tako nastopa, mora biti brez dvoma idealen vzgojitelj mladine v smislu državne edinstvenosti.

Obrtno-nadaljevalna šola v Celju se je otvorila takoj po Vseh Svetih. Prijavilo se je nad 150 učencev, tako da se je morala v prvem razredu otvoriti paralelka. Vodja šole je gosp. nadučitelj Jos. Bizjak.

Rauscherjevo lekarno v Celju je kupil g. M. Arko, doslej lekarnar v Veliki Gorici pri Zagrebu.

Hotel de l'Europe, bivši Stadt Wien v Celju, je kupil slovenski konzorcij.

Imenovanje. Naš ožji rojak iz Brega pri Celju, g. dr. Vane Radej, dozdej uslužben pri trgovsko-obrtni zbornici v Ljubljani, je imenovan ministerijalnim tajnikom in poklican v ministrstvo za trgovino in industrijo v Beogradu.

Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo, r. z. z. o. z. opozarja na sestanek, ki se vrši v ponedeljek dne 15. tm. v mali dvorani Nar. doma v Celju ob pol 20. uri. Ta sestanek ima namen, da se dogovorimo o novem kons. društvu, ki se otvori v najkrajšem času, sprejemali se bodo novi člani in dajale se bodo potrebne informacije.

Obrtniški sestanek se vrši v četrtek 11. t. m. v Sokolskem domu ob 8. uri zvečer.

Narodna čitalnica v Celju ima v petek dne 12. decembra ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih svoj redni letni občni zbor.

Za 4. porotno zasedanje v Celju, ki se je pričelo 9. t. m., so imenovani: za predsednika dr. Jos. Kotnik, za namestnike dr. Mir. Bračič, dr. H. Stepančič in dr. Iv. Premšak.

Zunanji gostje, ki nameravajo priti že v soboto dne 13. tm. na slavnost 25-letnega obstoja CPD, opozarjamo, da nemudoma javijo število glede prenočišč predsedniku g. Ivanu Rebeku v Celju.

Lekarne v Celju se odpirajo sedaj ob 7. uri in zapirajo ob 19. uri. Službo v nedeljah in praznikih ima samo ena lekarna, ki ima tisti teden nočno službo. To bo na drugi (zaprti) lekarni podnevi in ponoči vidno naznačeno.

Pred celjsko prototo so se pričele 9. tm. razprave. Dne 9. tm. sta bila dva slučaja tatvine, danes 10. tm. je na obtožni klopi Terezija Kangler iz

vojašnice Kralja Petra zaradi detomora. O vseh obravnava prinesemo prihodnjič poročila.

DNEVNE NOVICE.

General Maister je z regentovim ukazom z dne 28. nov. sprejet v činu generala v našo armado.

Kolkovanje bankovcev traja v Sloveniji še do 13. tm. Računa se, da bo kolkovanih v celi državi nad 10 milijard bankovcev. Škandal je, da so nekateri zavodi, med njimi tudi celjska mestna hranilnica, uporabljali pri kolkovanju nemške štampilje.

Sleparija še vedno cvete. V Kropi na Gorenjskem so aretirali župnika Oblaka, župana ter učitelja, ker so kolkovali iz Koroške vtihotapljen avstrijski denar. Našli so pri njih še za 150.000 K takih bankovcev. Zapečatili so obenem klerikalni konzum.

Železnica Konjice—Zreče. Po večmesečnih intervencijah se je konečno posrečilo predsedniku likvidacijske komisije štajerske, dr. Kukovcu, da se je dosegel kredit za dovršitev nedodelane deželne železniške proge Konjice—Zreče in je pričakovati, da bode proga izročena v nekaj tednih prometu, kar pomeni velik napredek za konjiški okraj. Proga je določena zlasti za izvoz lesa s Pohorja, kar bode za razvoj naše lesne kupčije velikega pomena.

Sprememba imen poštinih uradov. Radenci se imenujejo odslej Slatina Radenci; Zreče pri Konjicah Zreče, Zgornje Jezersko: Jezersko; Bela: Kopaljšče Bela; Možica: Mežica; Št. Vid v Podjuni: Sv. Primož v Podjuni.

Prosvetno društvo za Medžimurje se je ustanovilo v Čakovcu. Namén društva je povzdiga narodne prosvete, narodne in državne zavesti in smisla za narodno edinstvo potom prosvetnih odborov v vseh krajih Medžimurja, ljudskih knjižnic in čitalnic, predavanj, brošur itd.

Tipografskemu delavstvu se je po dvemesečni stavki posrečilo 60%no zvišanje mezde. Tudi za pomožno osebje, za vajence itd. so doseženi pobiljški.

Kaj je z železniškim prometom? Doslej so nas bratje z juga in nebratje s severa hvalili predvsem radi reda na železnicah; kar so nam na južni železnici naenkrat ustavili ves nedeljski promet, na državni pa ne, menda zato, da ne zaostajamo za propadajočo Avstrijo; podnevi pa vozi na glavni progi južne železnice samo en par vlakov in sicer jutranji vlak iz Ljubljane, pač zato, ker je Ljubljana sedaj središče, pa so gospodje pri južni železnici menda mnenja, da je najboljšje, če se ne vozimo preveč v svojo prestolico. Če pa se že hočemo peljati, se moramo poslužiti večernega vlaka, da tako dopremo čez noč bogate hotelirje ali pa se lahko utrjujemo pod milo ljubljansko meglo. Naivnež bi tem razmeram rekel: Narobe svet, nam se pa zdi, da se gotovi gospodje malo preveč pečajo s stvarmi, ki jih ne razumejo, kakor je na primer politika, pri tem pozabljajo na resnost svoje službe in tako je naša slovenska Štajerska pravzaprav popolnoma odrezana od sedeža deželne vlade.

Vel. ko povišanje uradniških draginjskih doklad. Ministerski svet je končno v svoji seji dne 6. decembra t. l. definitivno sklenil ugoditi upravničenim težnjam državnih uradnikov, ki dobijo že počenši s 1. decembrom t. l. sledeče povišanje vseh dosedanjih dohodkov. Nižji uslužbenci in uradniki XI. in X. razr. 120%, IX. in VIII. razr. 100%, VII. 80%, VI. in V. razr. 60%, IV. razr. 50% in III. razr. 40%. Po istih načelih se bodo zvišale tudi draginske doklade upokojencem, vdovam in sirotam ter dnevnic častnikom. Sodniki v Sloveniji, Bosni in Hercegovini, Dalmaciji, Vojvodini in Srbiji dobijo ono sodnijsko doklado kot sodniki na Hrvaškem. Ti sklepi demokratsko-socijalistične vlade so izzvali pri vseh državnih uslužbencih veliko zadovoljnost. Drugo vprašanje je seve, če ne bodo špekulanti tudi tega zvišanja izrabili v svojo korist.

Tobak. Uprava državnih monopolov je odredila, da se bodo vse neopravičeno zasajene tobacne rastline potom finančnih organov uničile in da se bode neopravičen gojitelj tobacnih rastlin smatral kot tihotapec ter se kaznoval po zakonu.

Cele koše »Domoljuba«, znanega klerikalnega hujškaškega časopisa, ki ga je vključil stavki zadnje čase tiskala ljubljanska klerikalna tiskarna, so razposlali gospodje po celem Slovenskem, celo najboljšim našim pristašem. Mislili so gospodje, da bodo — ker naši časopisi niso mogli izhajati — v kalnem ribarili. No ljudje so sprevideli, kakšne namene zasledujejo gospodje klerikalci in so se — smejali njihovi naivnosti. Razredna loterija se v naši državi uvede z majem 1920.

DOPISI.

Laško. Vsled nerednosti v uradu je odpuščen iz službe disciplinarnim potom sodnik Tornago. — Zaradi prekoračenja predpisov vladnih naredb glede cen je bil gospodarski urad te dni prisiljen, zapreti provizorično neko tukajšnje trgovino. Ko bi se proti vsem nereelnim trgovcem odločno postopalo, bi kmalu nastale lepše razmere.

Brežice. Bivšo nemško hišo kupi naša justična uprava in namesti v njej sodišče. Upati je, da pravosodno ministrstvo v kratkem potrdi nakup. Skrajni čas je, da pride naša sodnija v primerne prostore.

Slov. Bistrica. »Čitalnica« je privedla letos krasno uspeli Miklavžev večer, v soboto zvečer pa privedli v hotelu »Beogradu ljudsko igro »Deseti brat«, pred katero bo govoril o pisatelju »Desetega brata«, Josipu Jurčiču, gospod pisatelj dr. Iv. Lah iz Maribora. Kaj pa »Sokol«?

Slov. Bistrica. Posojilnica je prodala hotel Beograd nekemu gostilničarju iz St. Jurja ob juž. žel. za 290.000 K. Splošna sodba strokovnjakov pa je, da je bilo neumestno prodajati naš Narodni dom ravno v tem gospodarsko tako kritičnem času, ko je veljava naše krone popolnoma propadla, in je baje po mnenju večšakov kupnina za približno 100.000 K prenizka.

Pragersko. Naše Bralno društvo se lepo razvija. Minulo nedeljo pa smo privedli v ljudski šoli celo prvi slovenski Miklavžev večer otrokom, ki je zelo lepo uspel.

Iz Poličan. Dne 10. oktobra t. l. se je vršil pogreb tukajšnjega nadučitelja g. Josipa Svetlina. Veliko število tovarišev in tovarišic — med njimi nadzornika gg. M. Lichtenwallner in Ludovik Černe — kakor tudi množica župljanov, prijateljev in znancev se je udeležilo pogreba ter izkazuje mu zadnjo čast, ga spremila k večnemu počitku. — Poslovilni nagrobni govor je imel g. nadučitelj Jos. Sabati. Naj v miru počiva!

Hum pri Ormožu. V naši okolici so v lomi in ropi prišli na dnevni red. Nihče si ni več varen svojega imetja in celo ne življenja. Te dni so roparji izvabili Polakove v Šalovcih ponoči iz hiše in potem v boju obstrelili gospodarja smrtno nevarno. Čudno, da se tičkom, med katerimi so gotovo tudi domačini, ki razmere poznajo, ne more priti na sled.

Zadnja poročila

Sprememba v politični službi.

Ljubljana, 10. dec. (LDU) »Uradni list« objavlja: Minister za notranje zadeve je dr. Srečka Lajnšiča razrešil dolžnosti civilnega komisarja za Prekmurje in mu zopet poveril vodstvo okr. glavarstva v Mariboru. Njegove posle v Prekmurju vodi do nadaljne odredbe vladni tajnik dr. Bogumil Berbuč.

Vesti iz Beograda.

Beograd, 9. dec. LDU »Pravda« prinaša razgovor z ministrom za notranje zadeve Pribičevićem, ki vsebuje odgovor na proglas opozicijskega bloka.

Beograd, 9. dec. LDU V današnji seji ministerskega sveta se je razpravljalo o tekočih vprašanjih.

Beograd, 9. dec. LDU Sklenilo se je ujedinitje avtonomne črnogorske cerkve z ono v Srbiji.

Beograd, 9. dec. LDU Včeraj so bili pri ministrskem svetu delegati mest, ki zborujejo v Beogradu; zahtevali so od vlade, naj prisili trgovce, da odpro svoje zaloge moke, ki so si jih nakupili v svrhu špekulacije; kazali so na nevarnost pomanjkanja živeža, če se brezvestnim izvoznikarjem pusti proste roke.

Beograd, 9. dec. LDU Ministerstvo za notranje zadeve je izvršilo preiskavo pri črnogorskem generalu Vešoviću, ki je hotel pobegniti v Romunijo, pa so ga zajeli in je obtožen veleizdaje. Našli so se dokumenti, ki dokazujejo njegove zveze z Italijo in bivšim črnogorskim kraljem Nikito. Zapleten je v afero tudi Vešovičev sin.

Naval na slovenske šole v Trstu.

Trst 9. dec. (LDU.) Vpisovanje v Ciril-Methodovo šolo pri Sv. Jakobu v Trstu je bilo v nedeljo zaključeno. Javilo se je nad 1200 otrok, vsi šoloobvezni in samo iz šentjakobskega okoliša. Ker so prostori v šoli za tako število otrok premajhni, bo morala vlada nemudoma ukreniti vse, da se otvorijo sporednice. Pouk se prične v četrtek, dne 11. tm. Za slovenske šole v Trstu se je osnoval poseben šolski odbor.

Francozi zapustili Segedin.

Budimpešta 9. dec. (LDU.) Danes so francoske čete in uradi zapustili Segedin. Civilno in vojaško upravo so prevzele madžarske oblasti.

Zastopniki Alzacije-Lorene v francoski zbornici.

Pariz 9. dec. (LDU.) Pri otvoritvi nove francoske poslanske zbornice sta predsednik zbornice in min. predsednik Clemenceau toplo pozdravila zastopnike Alzacije-Lorene.

Izjava regenta Aleksandra.

Pariz 9. dec. (LDU.) »Petit Journal« prinaša razgovor s prestolonaslednikom Aleksandrom, ki je dejal med drugim: G. Poincaré (predsednik francoske republike) mi je včeraj rekel, da ga izmed vseh držav, ki so se bojevale, v Franciji in Srbiji sedaj notranji položaj še najbolj zadovoljuje. — Dalje je dejal: Na Francoskem so volitve edinstvo še bolj utrdile. V moji državi je boljševeška nevarnost odstranjena. Agrarno vprašanje se bliža končni rešitvi. Kjer ima vsak kmet svoj kos zemlje, ni treba govoriti o boljševeizmu. Glede našega razmerja napram sosednim državam upam, da ostane vrhovni svet pri svoji obljubi, da nam ostane Pečuh z rudniki, da moremo utrditi svoj železniški promet; z Italijo si želimo dobre odnose in bomo mi v to svrhu vse storili, kar je mogoče. Pa tudi italijanska vlada bi morala v tem vprašanju zavzeti jasnejšo pozicijo.

Mlad gospod išče sobo, če mogoče s hrano za 15. gruden. Ponudbe pod »Soba 105« na upravnishvo. 1545 1

Učiteljica u Celju viješta i slovenskog te italijanskog jezika želi inštruirati pojedine satove hrvatsko-srbskog jezika. Ponudbe se uljudno molu na uredništvu »Nove Dobe«, pod imenom: »Bjgunika«. 1549

Zimske potrebščine kot zimsko perilo, jopce, kožuh, visoki gumijevi čevlji, aparat za briti in razno se prod. Gregorčičeva ulica št. 5/II. na levo. 1570

Išče se **nemeblovana separirana soba** v mestu. Ponudbe na upravnishvo. 1571 2-1

Št. 8228-1919. Prepis.

RAZGLAS.

Ministrstvo za prehrano in obnovo dežel v Belgradu je glede prehrane onih tujih državljanov, ki imajo svoja posestva v ozemlju kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, a prebivajo stalno v inozemstvu, odredilo glasom razpisa št. 21.457 naslednje:

Tudi državljanji, ki imajo svoja posestva v ozemlju kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, oziroma tostran demarkacijske črte, so upravičeni izvoziti iz svojega posestva ono količino živežnih potrebščin, ki je potrebna za lastno prehrano in za prehrano njihove družine in sicer za dobo enega leta.

One osebe, ki žele prepeljati hrano iz svojega posestva preko državne meje, oziroma demarkacijske črte, morajo nasloviti na ministrstvo za prehrano in obnovo dežel v Belgradu tozadevno prošnjo, v kateri naj bodé točno označeno število družine, potrjeno od pristojnega oblastva glede istinitosti števila. Dalje mora biti priloženo potrdilo oblastva, v čegar okraju leži posestvo, glede velikosti posestva in donosa žetve in pa da je prosilec lastnik dotičnega posestva.

Ministrstvo za prehrano in obnovo dežel bode na podlagi teh svedočb določilo količino hrane, katero bode prosilec lahko izvozil.

Pravilno opremljene prošnje je predložiti potom mestnega magistrata.

Mestni magistrat celjski, dne 18. okt. 1919.

Za vladnega komisarja: Poljanec.

Na prodaj se posestva v dobrem stanu pri Celju, 3/4 ure od železn. postaje v Trnovljah št. 51. 1572 2-1

Proda se večja množina suhih bukovih drv

v gozdu ležeče. Istotam je še tudi več bukovega drevja za posekati. Kje, pove upravnishvo. 1539 2-1

Učenca

za trgovino z mešanim blagom, zdravega in krepkega, slovenščine in nemščine zmožnega, doma iz dežele, sprejme Anton Krautsdorfer v Slov Bistrici.

Vinogradniki pozor!

Kupim v ormožkem, ljutomerskem okraju ali Halozah večji ali manjši vinograd. Ponudbe se naj blagovolijo na upravnishvo tega lista do 30. decembra doposlati. 1555 2-1

Gospodarski urad okrajnega glavarstva v Celju ima na prodaj **več velikih sodov od masti iz trdega lesa.** Vpraša naj se ob uradnih urah. 1541 1

V najem se vzame takoj ali pozneje trgovina na deželi

eventuelno tudi z gostilno vred. Cenj. ponudbe naj se pošljejo na naslov: **Josip Srman**, Vel. Kostrevnica Šmartno pri Litiji. 1542 2-1

Miši, podgane, stence in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske miši 6 K, za podgane in miši 6 K, za ščurke 7 K, posebno močna tinktura za stence 6K, uničevalec moljev 5 K, prašek proti mrčesom 5 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 4 K, mazilo za uši pri živini 3 K, prašek za uši v obleki in perilu 4 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 3 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport** **M. Jünker**, 85-77 **Zagreb 37, Petrinjska ulica 3.**

Pet vagonov zdravih namiznih jabolk

s prevoznim dovoljenjem za Jugoslavijo, išče z brzojavno ponudbo **Norbert Weiss**, Zagreb. 1564 1

„Pension“

Gregorčičeva ul. 11, fina domača hrana, cene nizke. Abonement v hiši in zunaj 1557 hiše. 2-1

Francozinja iz Švice

daje pouk v franc. jeziku, samo zunaj hiše. Natančneje »Pension« Gregorčičeva ulica št. 11. 1558 2-1

Majerja

in dva hlapca sprejme takoj proti plačilu in z hrano v hiši. Oskrbništvo Zalog, p. Petrovče pri Celju. 1547 3-1

Kavo žgano in surovo, rozine, olje, Erdal-kremo, likalo (blks), vse vrste barve za obleko, mazilo za voz, petrolej, sveče, vžigalice, sploh vse **špecerijsko in kolonijalno blago na debelo in drobno** priporoča tvrdka

Ivan Dečko, Celje

nasproti Narodnega doma. 986 15

Drva

bukova in mehka

kakor tudi **obrezline** prodaja na drobno **lesna trgovina**

Fr. Pajman Celje-Gaberje.

Naročbe nad 1 m³ se pošljejo v hišo. 1561 1

Hiša s 3 sobami,

kuhinja, velikim vrtom, hlevom, lepe trte okoli hiše, 20 minut od Celja pri glavni cesti, se zaradi premestitve takoj prod. Poizve se v **Čretu 44** ali pa pri posestniku Št. Ilij kolodvor. 1546 1

Parfumerijsko blago

posebno za lekarnarje in drogistice v največji, bogati izbiri; različne pomade, puder, kremo za lice in za roke, pasta za zobe, parfume, brilantine, oja-izdelke, zaponke za lase, potrebščine za britje, krtače in glavnike po najnižjih dnevnih cenah na veliko pri **M. Jünker, Zagreb 37** Petrinjska ulica 3/III. 1566 6-1 Telefon 19-97.

Proda se konj za težko voznjo. Naslov v upravnishvu 1518 2-1

Na prodaj je 8 panjev čebel radi prešeljevanja. Pojasnila daje šolsko vodstvo Dobrna. 1516 2-1

Kupim belgijskega kunca velikana (dom. zajca) čiste pasme, eno leto starega džiroma dam v zameno kunca iste pasme, ki ima 5 mesev in doplačam razliko Odsam 5 mesečnega kunca te pasme. Bien, Braslovče. 1520 2-1

Ivan Dečko, Celje

kupuje laneno seme, vosek, strd in prazne steklenice v vsaki množini ter po najvišji ceni. 298-18

Garje, sibečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.** 615 34-51

100 K nagrade

dobi oni, kdor preskrbi drž. uslužbencu stanovanje, obstoječe iz kuhinje in 2 sob v Celju ali bližnji okolici, najraje v Gaberjih. Prijaviti na upravnishvo. 1515 2-1

GOSTILNA „BRANIBOR“

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuh njo.

Za obilni obisk se priporoča

244 104-71 **A. Robek.**

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v založbi:

287 156-18 **Marija Baumgartner**

Gosposka ulica 25. Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Ivan Ravnikar Celje

kupuje po najvišjih dnevnih cenah: laneno seme, suhe gobe, in vosek. 167 104-104